

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Рев 4335/2022
18.05.2022. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Гордане Комненић и Драгане Миросављевић, чланова већа, у ванпарничном предмету расправљања заоставштине пок. АА, бившег из ..., одлучујући о ревизији завештајне наследнице ББ из ..., чији је пуномоћник Никола Познановић, адвокат из ..., изјављеној против решења Вишег суда у Београду Гж 5275/20 од 29.01.2021. године, у седници одржаној 18.05.2022. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија завештајне наследнице ББ из ..., изјављена против решења Вишег суда у Београду Гж 5275/20 од 29.01.2021. године.

Образложење

Решењем Првог основног суда у Београду О 2327/14 од 27.09.2019. године, ставом I изреке, утврђено је да заоставштину пок. АА, бившег из ..., рођеног ...1935. године од оца ВВ, држављанина РС, преминулог ...2014. године чини имовина која се састоји од: 1. право својине стана број .., на ... спрату у улици ... број .. у ... на кп .., бр.зг .., уписан у ЛН .. К.О. ...; 2. новчана средства на рачунима наведеним у том ставу решења код „Societe Generale Banke Srbija“ А.Д. Београд; 3. новчана средства на рачуну бр. .. код „Societe Generale PSC Stade DE France“. Ставом II изреке, оглашени су за наследнике на заоставштини оставиоца по завештајном и законском основу наслеђивања, а под теретом накнада евентуалних дугова оставиоца до висине вредности наслеђене имовине: 1. ББ завештајна наследница из ... број .., која наслеђује целу заоставштину ближе описану у тачки 1. става I изреке решења; 2. ГГ, тетка оставиоца из ..., бр. ..., која наслеђује 12/96 идеалних делова заоставштине описане у тачкама 2. и 3. става I изреке; 3. ДД, братанац оставиоца из ... број .., који наслеђује 6/96 идеалних делова заоставштине описане у тачкама 2. и 3. става I изреке решења; 4. ЂЂ, брат од тетке оставиоца из ..., који наслеђује 6/96 идеалних делова заоставштине описане у тачкама 2. и 3. става I изреке решења; 5. ЕЕ, сестрић оставиоца из ..., који наслеђује 3/96 идеалних делова заоставштине описане у тачкама 2. и 3. става I изреке решења; ЖЖ, снаха оставиоца из ... бр. ..., која наслеђује 2/96 идеалних делова заоставштине описане у тачкама 2. и 3. става I изреке решења; ЗЗ, брат од тетке оставиоца из ..., који наслеђује 12/96 идеалних делова заоставштине описане у тачкама 2. и 3. става I изреке решења; 8. ИИ, сестричина оставиоца на непознатој адреси, која наслеђује 3/96 идеалних делова заоставштине описане у тачкама 2. и 3. става I изреке решења; 9. ЈЈ, братанац оставиоца из .. бр. ..., који наслеђује 24/96 идеалних делова заоставштине описане у тачкама 2. и 3. става I изреке решења; 10. КК, братаница оставиоца из ... бр. ..., која наслеђује 24/96 идеалних делова заоставштине описане у

тачкама 2. и 3. става I изреке решења; 11. ЈЛ, братанац оставиоца из ... бр. ..., који наслеђује 2/96 идеалних делова заоставштине на описаним тачкама 2. и 3. става I изреке решења; 12. ЈЛ, братанац оставиоца из ... број ..., који наслеђује 2/96 идеалних делова заоставштине описане у тачкама 2. и 3. става I изреке решења. Ставом III изреке, обавезани су оглашени наследници да на име судске таксе а на рачун буџета РС уплате укупан износ од 75.000,00 динара, сразмерно наслеђеном делу, а доказ о уплати доставе суду с позивом на број предмета.

Виши суд у Београду је решењем Гж 5275/20 од 29.01.2021. године, ставом првим изреке, одбио као неосновану жалбу наследне учеснице ББ и потврдио решење Првог основног суда у Београду О 2327/14 од 27.09.2019. године. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован захтев наследне учеснице ББ за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против решења другостепеног суда којом је поступак правноснажно окончан, завештајна наследница ББ је изјавила благовремену ревизију, због погрешне примене материјалног права.

Законски наследници су доставили одговор на ревизију завештајног наследника.

Врховни касациони суд је испитао побијано решење, применом одредбе члана 408. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр.72/11...18/20), у вези одредбе члана 27. став 1. и 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку и утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, оставилац пок. АА, бивши из ... је преминуо ...2014. године у ... а за живота је сачинио завештање у форми писменог завештања пред сведоцима, 21.10.2006. године, које је проглашено на рочишту одржаном пред оставинским судом 18.06.2014. године. Оставилац је завештањем располагао двособним станом број .., на ... спрату зграде у ... у улици .. број .., на кп .. К.О. ..., површине 59 м², са свом опремом, намештајем, сликама и свим другим стварима које се затекну у том стану у тренутку његове смрти и девизним новчаним средствима која се воде на његово име код „Societe Genearle Yugoslav Bank“ А.Д. Београд на рачуну број .. у корист ББ. Према извештају банке „Societe Genearle Srbija“ од 23.02.2016. године, оставилац АА је 21.10.2006. године (када је сачињено завештање) код те банке имао отворене следеће девизне рачуне: ..., текући рачун у еврима, стање 4.400 евра и ..., штедни рачун у валути евро, стање 49.289 евра. На дан 13.01.2014. године, оставилац је имао пет девизних рачуна у валути евро и то: ..., орочени депозит од 80.000 евра; ... орочен депозит од 5.000 евра, ..., орочени депозит од 140.000 евра; ..., орочени депозит од 21.601,76 евра; ..., штедни рачун од 2.798,53 евра; ..., текући рачун од 8.701,97 евра, укупно 258.102,26 евра и динарски текући рачун број ... од 94.652,13 РСД. Број наведен у завештању од 21.10.2006. године (...), према извештају исте банке, није, као такав, постојао на имену оставиоца.

Код овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су закључили да девизна новчана средства на рачунима оставиоца треба расподелити на наследне учеснике по законском основу наслеђивања, сходно датим наследничким изјавама јер није било могуће утврдити са ког девизног рачуна је завешталац желео да остави новчана средства у наслеђе, по основу завештања, пошто означени број не одговара бројевима рачуна које је завешталац имао у назначеној банци, већ се ради о два броја мобилних телефона. Поред тога, бројеви девизних рачуна које је завешталац имао у тренутку сачињавања завештања, према извештају банке, не одговарају ниједном броју рачуна који је он имао у тренутку смрти, како би се поуздано могла утврдити права воља завештаоца, па су нижестепени судови побијано решење донели применом одредбе члана 1, 2, 8, 10, 16, 85, 135, 136, 212, 220, 222. и 224. Закона о наслеђивању у вези члана 87, 115, 117, 118. и 122. Закона о ванпарничном поступку.

По оцени Врховног касационог суда, нижестепени судови су правилно применили материјално право.

Одредбом члана 135. Закона о наслеђивању („Сл. гласник РС“, бр.46/95...6/2015), прописано је да одредбе завештања треба тумачити према правој намери завештаоачевој (став 1). Кад се права намера завештаоачева не може утврдити, завештање се тумачи у смислу који је повољнији за законске наследнике или оне којима је завештањем наложена каква обавеза (став 2.).

У конкретном случају, предметним завештањем од 21.10.2006. године завешталац је оставио својој рођаци ББ из ..., у наслеђе, део своје непокретне и покретне имовине при чему је непокретност јасно означена бројем стана, структуром, површином, спратом на ком се налази и подацима о упису у јавну књигу, док је у односу на покретне ствари у том стану описно наведено да је завештањем располагао и „свом опремом намештајем, сликама и свим другим стварима које се затекну у описаном стану у тренутку моје смрти“. У погледу девизних новчаних средстава која се воде на име завештаоца код „Societe Generale Yugoslav Bank“ А.Д. Београд, у завештању је наведен рачун број Такав број рачуна код наведене банке не постоји, а у време када је завештање сачињено оставилац је код „Societe Generale Banka Srbija“ имао отворена два девизна рачуна и то: број ...- текући рачун и ...- штедни рачун. Закон о наслеђивању је прописао субјективни метод тумачења, као главни, тако што се одредбе завештања тумаче према правој намери завештаоачевој, што значи да се при тумачењу спорних одредби завештања не треба држати дословног значења употребљених израза већ треба истражити завештаоачеву праву намеру. Када то није могуће, што је овде случај, завештање се тумачи у смислу који је повољнији за законске наследнике, што у конкретном случају значи да се девизна новчана средства која су оставиоцу припадала у време смрти расподељују на наследне учеснике по законском основу наслеђивања према датим наследничким изјавама, како су правилно одлучили нижестепени судови.

Неосновани су наводи ревизије завештајне наследнице да су нижестепени судови погрешно тумачили одредбе предметног завештања само искључиво језичким тумачењем, неприменивши субјективни метод тумачења нити вољу оставиоца исказану у овом делу завештања, имајући у виду да је, у време када је завештање писано оставилац имао два девизна рачуна у банци: Societe Generale и да је, очигледном грешком, уместо бројева рачуна навео два броја мобилних телефона.

Супротно тим наводима ревизија ревидента, навођењем конкретног броја, без обзира што је неразумљив, оставилац је искључио могућност тумачења своје воље јер суд није у могућности да закључи да се ради о неком другом броју или бројевима рачуна, а не оном који је оставилац изричито написао у свом завештању. Оставилац је имао могућност да, као што је у тачки 1. завештања описно навео да завештајном наследнику оставља сву опрему, намештај, слике и друге ствари које се затекну у стану (који је тачно описао), у тренутку његове смрти, у тачки 2. наведе да завештајном наследнику оставља девизна новчана средства која се на његово име воде код Societe Generale Yugoslav Banka, А.Д. Београд, а није тако поступио. Када се има у виду да је, у уводном делу завештања, завешталац је навео да завештајном сведоку оставља у наслеђе део своје непокретне и покретне имовине јасно означавајући број рачуна који је предмет завештања следи да је навођењем броја рачуна завешталац определио своју вољу, па је другачије тумачење заоставиоачеве воље искључено. Због тога је правилан закључак нижестепених судова да се права намера завештаоачева у овом случају не може да утврди па ревидент неосновано у ревизији указује на погрешну примену материјалног права.

Из изложених разлога, Врховни касациони суд је одлуку као у изреци донео применом одредбе члана 414. став 1. у вези члана 420. став 6. ЗПП.

**Председник већа - судија
Добрила Страјина,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић